

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:2020

av **Robert Hannah och Birgitta Ohlsson (båda L)**

Landsförräderi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att i 22 kap. brottsbalken införa en ny bestämmelse som innebär att svenska medborgare som strider mot främmande makter som det svenska försvaret militärt stöttar ska dömas för landsförräderi, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Genom proposition 2014/15:104 antog riksdagen att Sverige sänder en väpnad styrka till norra Irak för deltagande i den militära utbildningsinsats som genomförs av koalitionen mot Isil (IS). Det svenska bidraget består av 35 personer som ska ha till uppgift att utbilda de irakiska försvarsstyrkorna.

Halshuggningar, folkfördrivningar, kidnappningar, sexslaveri, massvåldtäkter och bestialiska avrättningar. De brott som IS begår i Syrien och Irak är inget annat än folkmord mot religiösa minoriteter. Det är uppenbart att de värderingar som IS står för vilka tas i uttryck genom extremt våld är brott mot grundläggande mänskliga rättigheter och strider mot svenska värderingar som alla människors lika värde, rätten till liv, religionsfrihet, yttrandefrihet och rörelsefrihet. Listan över IS pågående vidrigheter mot barn och vuxna just nu i Irak och Syrien kan endast jämföras med Waffen-SS bestialiska brott under andra världskriget. Åtgärderna för att stoppa IS måste vara i paritet med åtgärderna som krävdes för att stoppa Waffen-SS.

Vi menar att den svenska lagstiftningen om landsförräderi måste uppdateras till att stämma överens med nutida förhållanden där Sverige allt oftare deltar i internationella insatser för fred och stabilitet i världen. I nuvarande lagstiftning (brottsbalken kap. 22) definieras landsförräderi som en handling som – när riket befinner sig i krig – missgynnar, missleder, förråder det svenska totalförsvaret eller åt fienden anskaffar krigsfolk, egendom eller tjänster. Det första rekvisitet är tydligt: Sverige måste vara i krig för att landsförräderi skall bli gällande.

Den nuvarande lagstiftningen är för stram och inte anpassad efter den globala värld vi idag lever i. Det är förmodligen få som skulle påstå att Sverige, genom att sända en

väpnad styrka till Irak, befinner sig i krig. Däremot skulle nog många anse att Sverige deltar eller medverkar i stabilitets- och fredsskapande insats för Irak. Det är en definitionsskillnad som är ytterst viktig när lagen tolkas.

När Sverige väljer att sända militär och humanitär styrka i syfte att försvara de mänskliga rättigheter – som vi tillsammans med FN står bakom – bör man ställa sig frågan om hur svenska medborgares militära motstånd till detta bör kategoriseras. Det centrala är hur vi klassificerar försvar och fiende. I en global värld tyder mycket på att dessa två begrepp allt mer flyttas upp på en högre internationell nivå.

Med detta som bakgrund menar vi att Sverige bör följa länder som Danmark och utreda om lagen om landsförräderi bör omformuleras och även inkludera motstånd mot svenska trupper, militära som humanitära, även i konflikter globalt. Det är i våra ögon ett svek mot den svenska rättsstaten och de värderingar som den står bakom när en svensk medborgare strider för en terroristorganisation mot en främmande stat som Sverige stöttar militärt.

Svenska medborgare som begår brott utomlands är först och främst den svenska statens ansvar. Svenska individer som har radikaliserats på svensk mark och som sedermera reser till andra länder och begår terroristbrott mot främmande stater har Sverige ett ansvar att bestraffa. När den svenska staten deltar i en fredsskapande militär insats i ett främmande land, är det motstridigt att tillåta den svenska statens medborgare begå terroristbrott mot den stat som Sverige stöttar militärt. Därför anser vi att brottet landsförräderi behöver uppdateras och inkludera en modern version av landsförräderi, dvs. när man strider mot en stat som Sverige stöttar militärt.

Robert Hannah (L)

Birgitta Ohlsson (L)